

617 Beretning fra Statens Husdyrbrugsforsøg

Niels E. Jensen

Individprøver med lam 1986

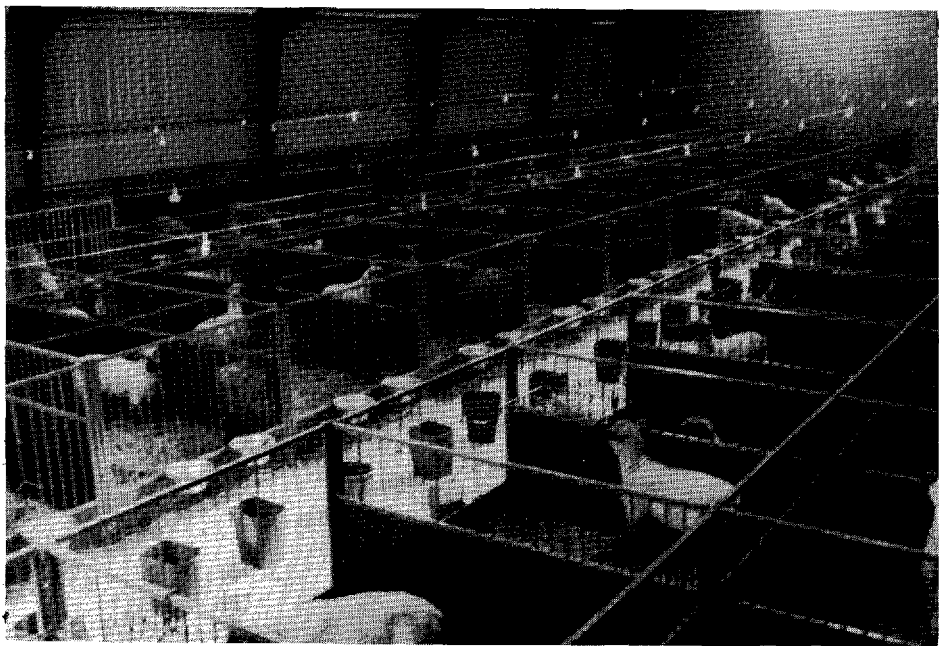
Performance tests of ram lambs 1986

With English summary and subtitles

I kommission hos Landhusholdningsselskabets forlag,
Rolighedsvej 26, 1958 Frederiksberg C.

Trykt i Frederiksberg Bogtrykkeri 1986

Udsnit af stalden (fot. Niels Andersen)

View of a part of the stable

FORORD

Individprøver med vædderlam er en avlsforanstaltning, som vises stor interesse blandt såvel danske som udenlandske fåreavlere. I de første år blev der afprøvet ca. 50 lam, men der er nu mulighed for at indsætte 150 lam. Denne kapacitet vil formentlig ikke kunne dække behovet fremover, hvorfor der vil blive skaffet yderligere staldplads til de kommende prøver.

De enkelte racers ejere viser varierende interesse for individprøverne. I 1986 var racerne Oxforddown, Texel og Leicester de stærkest repræsenterede, og disse tre racer vil formentlig kunne optage den nuværende staldplads, hvis alle avlere kunne få det ønskede antal lam indsat, men før dette bliver muligt, må der findes en prøvestation mere.

Prøverne er som i de foregående år gennemført hos gårdejer Bent Christensen, Farsø, der på en udmærket måde varetager lammenes pasning. Landsforeningen Dansk Faareavl har det økonomiske ansvar for prøvernes gennemførelse. Foreningens kontorpersonale yder en stor indsats ved lammenes tilmelding og modtagelse, og foreningens kåringsudvalg har bedømt lammenes eksteriør.

Scanning af lammene er foretaget af forsøgstekniker N. J. Jakobsen, medens indtegnning og opmåling af muskel- og fedttykkelse er foretaget af vid.ass. Hans Busk. Indtastning af data på EDB er foretaget af assistent Birgitte Fangel, og beregningerne er foretaget på regnecentralen NEUCC ved Danmarks Tekniske Højskole af lic.agro. J. Højland Frederiksen efter det i de foregående år anvendte program. Manuskriptet til beretningen er opsat og renskrevet af assistenterne Birgitte Fangel og Birthe Jensen.

Alle, som har medvirket ved gennemførelse af årets individprøver, bringes en tak for det udførte arbejde.

Foulum, oktober 1986

A. Neimann-Sørensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
FORORD	3
SAMMENDRAG	5
SUMMARY	7
1 INDLEDNING	10
2 INDIVIDPRØVERNES OMFANG	11
3 SUNDHEDSTILSTANDEN	17
4 VÆKSTRESULTATER I PRØVETIDEN	18
5 FODERFORBRUG I PRØVETIDEN	27
5.1 Foderets sammensætning og foderoptagelsen ...	27
5.2 Blodets mineralstofindhold	29
6 RESULTATER FRA SCANNING	31
7 INDIVIDPRØVETAL OG UNGDYRSVURDERING	34
APPENDIKS	39

SAMMENDRAG

Der blev i 1986 indsat 135 lam i årets individprøver, heraf var 41 af racen Oxforddown, 32 af racen Texel, 25 af racen Leicester, 14 af racen Gotlandsk Pelsrace, 13 af racen Shropshire og 10 af racen Hvidhovedet Marisk. Et lam i hver af racerne Texel og Marisk blev dog udsat på grund af utrivelihood.

For racen Shropshire varierede den gennemsnitlige daglige tilvækst i prøvetiden fra 310 til 480 g med et racegennemsnit på 360 g. I racen Oxforddown var den tilsvarende variation fra 353 til 556 g med et gennemsnit på 457 g. Leicesterlammene voksede med fra 263 til 507 g pr. dag med 403 g i gennemsnit. I Texel var den mindste daglige tilvækst på 199 g og den største på 445 g med 331 g som gennemsnit. Af Marisk var der kun 9 lam i prøven, og her var den laveste daglige tilvækst på 208 g og den højeste på 429 g. I denne race var gennemsnit på 343 g. I racen Gotlandsk Pels varierede den daglige tilvækst fra 261 til 429 g med 332 g i gennemsnit.

I racen Oxforddown havde 10 af lammene et T-tal på 105 eller højere, og i racen Texel opnåede 8 af de 31 lam et tilsvarende resultat. Racen Leicester bestod i 1986 af meget ensartede lam, og kun enkelte lam i denne race havde et T-tal uden for intervallet 95-105, og kun 4 lam fik T-tal på 105 eller derover. De øvrige racer var repræsenteret med færre lam i disse prøver, men i hver af disse racer fik ligeledes 4 lam noteret et T-tal på 105 eller derover.

Foderblandingen fremstilles af fodercentralen i Forsøgsanlæg Foulum. Det er en fuldfoderblanding, hvor 72,7% er valset byg, 7% hvedeklid, 7% sojaskrå og 5% hørfrøkager. Der er tilsat lidt melasse, fiskemel og animalsk fedt samt mineralstoffer og vitaminblanding. Lammene har fri adgang til hør, men optagelsen registreres ikke, da den ikke påvirker forbruget af FE pr. kg tilvækst. I gennemsnit blev brugt 3,2 FE pr. kg tilvækst, med en variation på op til 2 FE inden for race, medens forskellen imellem racernes gennemsnit kun var på 0,4 FE.

Slagtekvalliteten bestemmes indirekte ved at foretage ultralydmåling af den lange rygmuskels tværsnitsareal og af fedtthykkelsen over muskelens midte. Denne scanning foretages to gange på hvert

lam, og målene korrigeres til samme gennemsnitsvægt inden for hver race. For muskelens tværsnitsareal målt i cm^2 beregnes et forholdstal, U-tallet, hvor 100 er gennemsnit. Inden for hver af racerne Oxforddown og Texel viste enkelte lam U-tal på 115 og 114, medens den normale variationsbredde er 90-110.

Normalt regnes der med, at slagtekroppen har en passende fedtansætning, når fedttykkelsen over 1. lændehvirvel er 3-4 mm. Når det tages i betragtning, at i den ultralydmålte fedtansætning er medregnet hudens tykkelse, må et totalmål på 5-6,5 mm betegnes som passende. Kun få lam havde større fedtansætning.

T-tal og U-tal sammenholdes i individprøvetallet, der beregnes efter samme formel, som anvendes ved individprøver for kalve, men alle tre tal anføres, så ejerne kan vurdere, om vækstevne eller slagteegenskaber skal prioriteres højest i besætningen.

Efter ønske fra flere ejere foretog Dansk Faareavls kåringsudvalg en ungdyrsvurdering af de enkelte lams eksteriør. Bedømmelsen blev foretaget efter de sædvanlige kåringsregler, hvor 17 points er det dårligste og 25 points det bedst opnåelige. I gennemsnit blev der givet 20,5 points og kun 1 lam bedømtes med 24 points som det højeste. 10,5% af lammene betegnede som fejlfrie, medens 54,1% fik typebetegnelsen god. De øvrige 35,4% blev karakteriseret som værende af afvigende type.

SUMMARY

In 1986 the performance tests of ram lambs were carried out for 133 lambs distributed on the following breeds: Oxforddown 41, Texel 31, Leicester 25, Swedish Pelt-sheep 14, Shropshire 13 and White-headed Marsh 9.

The lambs arrive to the test station during the month of May, and the test begins when the lambs are 2 months old, and it lasts until the age of 4 months. In the test period the growth rate, feed consumption and carcass quality are assessed.

The lambs are placed in single boxes measuring 150 x 180 cm and fed ad libitum by hand a 6 mm pelleted feed mixture and hay. The composition of the feed, which contains 16 per cent crude protein and 0.97 Scandinavian Feed Units per kg is given in table 5.1. In average, the daily live weight gain was as follows: Oxforddown 457 g, Leicester 403 g, Shropshire 360 g, Marsh 343 g, Swedish Pelt-sheep 332 g and Texel 331 g. The growth rate is converted to a growth index, T-index, which expresses the breeding value of the single lamb, relative to the breed average.

The T-index is calculated as:

$$T = h^2 ((0,25 \times BW + 0,75 \times TILV) - \bar{P}) + \bar{P}, \text{ where}$$

h^2 = Coefficient of heritability for daily gain = 0.5

BW = Weight at 60 days in per cent for the breed average at this age

TILV = Average daily live weight gain during the test period in per cent of the breed average

$\bar{P}$ = Breed average = 100

A few lambs obtained a T-index higher than 110, but 65 per cent obtained an index between 95 and 105.

The carcass quality is estimated by the ultrasonic equipment DANSCANNER and includes measuring of fleshiness and degree of fattening. Measures are taken over the first lumbar vertebra, when the lambs are about 70 and 112 days old, respectively. The measures are adjusted to the average weight for the single breed.

For weight adjustment of the muscle area, the following formula is being used:

$$Y = \mu + \text{year} + \text{breed} + (\text{year} \times \text{breed}) + \text{measuring day} + \text{lamb}(\text{year} \times \text{breed}) + b_1(\text{breed})X + b_2(\text{breed})X^2$$

Y = Ultrasonic muscle area (m.long.dorsi) adjusted to average weight of the breed at the measuring days

μ = Total average

Year = Effect of year (1982, 1983, 1984, 1985, 1986)

Breed = Effect of breed

Year x breed = Interaction between year and breed

Measuring day = Effect of measuring day within the year

Lamb = Effect of lamb within the breed

b_1 b_2 = Coefficients of regression of ultrasonic results on weight for each date

X = Weight of the lamb at measuring

The same formula has been used for weight adjustment of the thickness of the layer of fat over the middle of this muscle. The ultrasonic muscle area may vary from about 10 to 18 cm² and the fat thickness from 3.4 to 8.6 mm.

The ultrasonic muscle area is converted to an ultrasonic index relative to the breed average. It is calculated as:

$$U = h^2 + (R_x - \bar{R}) + \bar{R}, \text{ where}$$

h^2 = Coefficient of heritability of ultrasonic area = 0.45 (calculated on calves)

R_x = Weight corrected ultrasonic muscle area in per cent of breed average at the test station

$\bar{R}$ = Breed average at the station = 100

12 per cent of the lambs obtained a U-figure higher than 105, and this index demonstrates clearly the lamb with the highest breeding value for fleshiness within the breed.

The T-figure and U-figure express together the performance test value, I-index, calculated as:

$$I = 100 + (T - 100 + U - 100)$$

This index provides information about growth rate and carcass quality in such a way that the farmers can select their rams on the basis of their breeding value for these characteristics which are of very big economic importance.

A commission from the Sheep Breeders Association judged the lambs for conformation, size and breed characteristics following a scala from 17 to 25 points. In average was given 20.5 points, and 24 per cent of the lambs had a score from 22 to 24 points.

INDLEDNING

Formålet med individprøver er at øge den danske produktion af slagtelam af høj kvalitet. De arvelige egenskaber, som søges klarlagt i disse prøver, er sådanne som har betydning for såvel det økonomiske udbytte som for afsætning af slagtelammene, idet slutproduktet skal være af en kvalitet, som konsumenterne ønsker.

For at opfylde dette formål omfatter prøverne en registrering af tilvæksthastighed, forbrug af foder til produktion af 1 kg tilvækst, lammenes sundhedstilstand og fastlæggelse af slagteegenskaberne. For at opnå et godt økonomisk resultat må lammene være i besiddelse af en god vækstevne og have en god foderudnyttelse. Disse egenskaber kan medvirke til at reducere produktionsomkostningerne, og samtidig kan en forbedring af slagte kvaliteten ved at øge kødindholdet i slagtekroppen skærpe forbrugernes interesse for dansk lammekød. Da EF-området ikke er selvforsynende med fåre- og lammekød, er der gode muligheder for afsætning af dette kød, hvis slagtekvaliteten er i orden.

Der er i de senere år fra Statens Husdyrbrugsforsøg, landsforeningen Dansk Faareavl og De Forenede Nordjydske Kreaturslagterier i Aalborg gjort en stor indsats for at lære producenterne at levere slagtefærdige lam, og dette arbejde synes nu at bære frugt, men avlsmaterialet i besætningerne må være i besiddelse af sådanne arvelige egenskaber, at ikke alene en subjektiv bedømmelse af slagtekroppen tilgodeses. Slagtekroppen skal også kunne klare en objektiv bedømmelse, der kan belønne forholdet mellem kød og fedt, når dette forhold er passende.

2 INDIVIDPRØVERNES OMFANG

Forhåndstilmeldingen til årets individprøver var overordentlig stor, da der var forhåndstilmeldt godt 200 lam, hvorfor det var nødvendigt at foretage en sortering af lammene, således at den enkelte ejer højst kunne indsatte 2 lam. Denne form for forhåndsudvælgelse er begrundet i ønsket om at få et så bredt udsnit som muligt af hver race repræsenteret på stationen, men det er en utilfredsstillende metode for de producenter, som benytter flere væddere og derfor har ønske om at få vurderet flere forskellige kombinationer.

Det var planlagt at indsatte 150 lam, men flere afbud til den 2. indsættelsesdag den 10. maj medførte, at staldkapaciteten ikke blev fuldt udnyttet trods det store antal tilmeldinger. En af årsagerne hertil var, at det især var blandt ejerne af racen Oxforddown, der var mange overskydende tilmeldinger, men da denne race blev indsat på den første modtagelsesdag den 1. maj, var det ikke muligt at få stalden fyldt op med denne race på de senere indsættelsesdage, der var henholdsvis den 10. og den 31. maj.

Der blev i alt indsat 135 lam, hvoraf 13 lam var af racen Shropshire og 41 lam af racen Oxforddown. Disse lam blev indsat den 1. maj, og her skulle også lam af Dorset racen have været indsat, men af denne race var der kun tilmeldt 6 lam, og da det af hensyn til prøvens sikkerhed var besluttet, at det mindste antal lam af en race skal være på 10, blev racen Dorset desværre ikke repræsenteret i prøverne i 1986. Den 10. maj indsattes 25 lam af racen Leicester, 32 lam af racen Texel og 10 af racen Hvidhovedet Marsk. De to sidstnævnte racer kom dog kun til at omfatte henholdsvis 31 og 9 lam, idet et Texellam måtte udsættes på grund af for dårligt udviklet drøvtyggerfunktion, så lammet ikke fik tilstrækkelig næring i de første tre uger efter ankomsten, og selv om det i den sidste del af prøveperioden voksede meget godt, blev det samlede prøveresultat for dårligt. Et lam af racen Marsk måtte ligeledes udsættes på grund af utrivelihood.

Endelig indsattes den 31. maj 14 lam af Gotlandsk Pelsrace. For at opnå størst mulig sikkerhed på resultaterne fra scanningen skal

lam af samme race scannes på de samme dage, og må derfor også ind-sættes på samme tid.

Tabel 2.1 Oplysninger om de enkelte lam.

Information about the lambs.

Ejer	Lam nr.	Øre- mrk.	Føds.- dato	Født som	Vægt, kg ved føds. 1 md.
<i>Owner</i>	<i>Lamb no.</i>	<i>Ear mark</i>	<i>Birth date</i>	<i>Born as</i>	<i>Weight, kg at birth 1 mth</i>

Shropshire

Jesper Kyhn, Terndrup	86001	37	2002	2	4,5	10,7
J. P. Bang-Madsen, Djeld	86002	84	0903	3	4,2	11,8
do	86003	78	0803	2	5,0	15,2
A. og Cl. Isager, Sørvad	86004	64	0303	2	4,0	13,0
Søren Nilausen, Spjald	86005	18	0703	2	3,9	11,1
Poul E. Nyborg, Vildbjerg	86006	193	2702	2	4,6	13,6
do	86007	202	0203	3	4,7	12,4
Elisabeth Ebbesen, Langeskov	86008	209	2002	3	4,7	13,1
do	86009	226	0303	2	4,6	12,8
Erling Kjeldsen, Munkebo	86010	77	2002	2	4,2	12,5
Hans Ranvig, Sorø	86011	109	1003	2	5,2	12,8
Sven E. Nielsen, Thisted	86012	165	1003	2	5,3	15,2
Poul E. Kristensen, Tvis	86013	102	0703	2	3,8	11,3

Oxforddown

Grete Simonsen, Storvorde	86014	38	0203	2	4,5	14,1
Holger Andreasen, Vodskov	86015	31	0703	3	4,0	12,7
Jens Møller, Brønderslev	86016	48	0703	3	5,0	14,3
do	86017	46	2502	2	5,8	12,8
Grete Poulsen, Tolne	86018	112	2702	2	4,0	17,1
do	86019	113	0303	2	3,5	18,9
Niels Nikolajsen, Stouby	86020	344	0603	3	4,3	14,1
do	86021	339	0403	3	4,7	14,6
Niels E. Rasmussen, Stouby	86022	296	2402	2	6,5	18,6
do	86023	307	0103	2	5,5	15,6
Jacob Kvistgaard, Videbæk	86024	66	0603	2	5,0	18,8
do	86025	61	2402	2	4,9	16,0
Henrik Madsen, Balling	86026	1	2002	2	5,0	13,5
Svend Kærgaard, Broby	86027	111	0203	2	6,5	18,6
Poul B. Jørgensen, Otterup	86028	10	0503	2	4,4	13,2
Erik Jensen, Sorø	86029	1	2202	2	4,8	14,0
Ole Jørgensen, Nr. Alslev	86030	188	2002	2	4,0	12,1
do	86031	190	2302	2	4,1	10,9
Jørgen Gabe, St. Merløse	86032	63	2702	2	5,1	16,1
do	86033	59	2202	2	5,1	13,9
Helmer Simonsen, Gørløse	86034	84	2202	2	5,2	13,0
Inger Hansen, Gadbjerg	86035	10	0303	2	3,0	14,5
Peter Jensen, Flemming	86036	53	2102	2	6,0	14,2

Tabel 2.1 Fortsat. Continued.

Ejer	Lam nr.	Øre- mrk.	Føds.- dato	Født som	Vægt, kg ved føds. 1 md.
Owner	Lamb no.	Ear mark	Birth date	Born as	Weight, kg at birth 1 mth

Oxforddown

Asger Markussen, Gl. Sole	86037	141	2002	3	4,0	16,9
do	86038	146	2702	2	5,0	13,6
Martin Ruby, Nykøbing M.	86039	54	0803	2	4,5	17,1
Vagn Jacobsen, Ikast	86040	71	2002	2	4,5	15,9
Erik Hansen, Kideris	86041	80	0703	2	6,4	15,2
Laurits Friis, Ringsø	86042	119	2602	2	4,0	12,3
Poul Bertelsen, Vrå	86043	91	0903	3	3,7	14,7
Sv. Noe Hansen, Holstebro	86044	76	2802	4	4,0	18,1
Sv. Ringgaard, Bøvlingbjerg	86045	127	0403	2	3,8	15,9
do	86046	111	2102	2	5,0	16,0
Lis Asger Hansen, Støvring	86047	59	2802	2	5,8	18,2
do	86048	56	2602	2	6,0	18,8
Rune Vestergaard, Ulfborg	86049	11	1003	2	5,7	14,1
N. C. Vestergaard, Balling	86050	74	2302	3	4,5	14,9
Jens Thorsen, Ulfborg	86051	31	2802	2	5,1	16,1
Kaj Østergaard, Ulfborg	86052	195	2002	2	3,7	15,4
do	86053	203	2302	2	4,3	16,7
do	86054	199	2102	2	5,0	17,2

Leicester

Asger Nielsen, Sdr. Ydby	86055	66	2003	2	6,0	13,8
do	86056	54	1303	2	6,0	15,7
Berg L. Pedersen, Terndrup	86057	262	0203	3	5,2	15,7
do	86058	259	2802	2	5,5	15,4
A. Elbæk Andersen, Terndrup	86059	294	1503	2	5,1	16,1
do	86060	290	1003	2	5,0	14,9
J. Boelt Kristensen, Vrå	86061	49	0103	2	4,8	15,8
do	86062	54	0203	2	4,6	14,6
Inge Marie Mouritsen, Avlum	86063	361	0803	3	6,0	13,9
do	86064	369	1003	3	6,0	12,8
Jørgen Ladegaard, Børkop	86065	145	1503	3	4,2	14,7
do	86066	141	1403	2	6,0	17,2
Ole Markussen, Ansager	86067	42	1603	2	6,3	18,9
do	86068	39	1203	3	4,8	14,7
Tage Munch-Hansen, Odder	86069	265	1203	2	6,7	15,5
do	86070	262	1003	2	5,0	17,5
E. Aggerholm, Bækmarksbro	86071	76	0903	2	5,9	16,0
Preben Norup, Brædstrup	86072	64	1203	2	5,1	13,4
do	86073	53	0903	2	5,8	14,2
J. Aa. Winther, Østbirk	86074	161	1803	2	6,3	17,2
do	86075	158	1203	3	4,5	14,6
Lotte Bichel, Skødstrup	86076	157	0803	2	5,5	16,2
do	86077	169	1403	2	5,4	15,4
Peder G. Thomsen, Ølgod	86078	197	0203	2	5,5	11,4
do	86079	207	0803	2	6,4	17,2

Tabel 2.1 Fortsat. Continued.

Ejer	Lam nr.	Øre- mrk.	Føds.- dato	Født som	Vægt, kg ved føds.	1 md.
Owner	Lamb no.	Ear mark	Birth date	Born as	Weight, kg at birth	1 mth

Texel

Helge Svendsen, Klippinge	86080	23	1003	2	4,5	14,2
do	86081	26	1203	2	5,8	13,2
Lis Glusted, Frederikssund	86082	217	1403	2	5,0	14,1
do	86083	208	0603	2	6,0	14,7
Else Jørgensen, Annisse	86084	93	1803	2	4,2	12,2
do	86085	98	1603	2	6,0	14,1
E. Dahl Jensen, V. Skerninge	86086	127	1803	2	3,9	14,2
E. Vester Hansen, Vestervig	86087	111	0203	2	6,1	15,3
do	86088	119	1103	2	5,5	12,8
H. Dencher Hansen, Gedved	86089	265	0803	2	3,0	9,9
do	86090	263	0103	2	4,5	13,7
Ole Hald, Stouby	86091	149	1103	2	5,0	13,9
Aksel Jellesen, Hadsund	86092	234	0103	2	5,0	13,5
do	86093	231	0103	2	4,5	16,3
Niels O. Kristensen, Hobro	86094	96	2003	2	5,2	15,3
Ole Meldgaard, Hirtshals	86095	17	1003	2	4,1	11,6
Ove Dittmer, Brønderslev	86096	127	1903	2	4,5	14,5
do	86097	117	1503	2	4,8	14,5
Poul Andersen, Brønderslev	86098	55	1303	2	4,5	14,6
Frode Larsen, Øster-Vrå	86099	8	0303	2	5,0	17,8
Jørgen Kaas, Ribe	86100	112	0103	3	4,5	14,8
do	86101	106	0203	2	6,1	14,9
Mogens Ladefoged, Tistrup	86102	111	1803	2	5,4	14,5
do	86103	94	1103	2	4,6	11,9
Aksel Jensen, Holstebro	86104	53	1603	2	5,2	11,6
Jens P. Nielsen, Malling	86105	278	0903	2	5,6	12,7
do	86106	275	0703	2	5,5	16,5
Gunhild Dahl, Tarm	86107	30	0903	2	4,5	13,0
E. Raagaard Nielsen, Sporup	86108	108	0603	2	5,0	15,6
do	86109	115	1703	2	5,5	14,8
Arne Hansen, Harndrup	86110	48	0803	2	4,0	13,0
do	86111	53	1003	2	4,5	15,1

Marsk

Agnes Madsen, Bække	86112	93	0903	2	6,4	17,7
do	86113	91	0603	2	5,4	15,2
do	86114	101	1803	2	7,2	16,6
Peter Holländer, Ulbølle	86115	184	0103	2	7,8	15,4
do	86116	185	0103	2	7,0	14,9
Knud Wittorff, Fr.-havn	86117	79	0803	3	4,3	12,2
do	86118	86	1103	2	5,3	13,7
do	86119	89	1203	3	4,7	10,5
Peter Iversen, Nr. Busholm	86120	249	2003	2	6,0	14,2
do	86121	238	1703	2	6,0	12,9

Tabel 2.1 Fortsat. Continued.

Ejer	Lam nr.	Øre- mrk.	Føds.- dato	Født som	Vægt, kg ved føds. 1 md.
Owner	Lamb no.	Ear mark	Birth date	Born as	Weight, kg at birth 1 mth
<u>Gotlandsk Pelsrace</u>					
O. Glerup Kristensen, Aars	86122	471	0704	2	4,0 11,6
do	86123	467	0704	2	5,0 12,2
do	86124	455	0604	2	4,3 12,4
Finn Torsø, Pandrup	86125	32	0404	2	4,0 11,1
do	86126	37	1404	2	3,8 13,0
Johs. Mortensen, Farsø	86127	7	0804	2	3,5 10,1
Leif Steensen, Årup	86128	6	2803	2	3,3 9,9
do	86129	4	2303	2	3,5 12,2
Inga Bendix Larsen, Fakse	86130	279	0604	2	3,7 11,3
do	86131	286	0704	2	4,0 11,3
Mailis Jepsen, Slangstrup	86132	306	0404	2	4,2 12,5
do	86133	289	0104	2	4,1 12,8
Lone Brændstrup, Århus	86134	139	2403	2	3,0 12,0
do	86135	135	2303	2	3,2 10,9

De indsatte lam kom fra 83 besætninger, hvoraf der var 29 Oxforddown, 20 Texel, 13 Leicester, 10 Shropshire, 7 Gotlandsk Pels og 4 Marsk. I betragtning af Marskracens store udbredelse burde der kunne indsættes langt flere lam af denne race, så der blev benyttet flere individprøvede væddere i avlen.

Af de 135 indsatte lam var 19 født i kuld med trillinger og 1 i et kuld på 4 lam, medens de øvrige 115 eller 85% var født som tvillinger.

Den daglige tilvækst før prøvens begyndelse var for årene 1984-1986 meget nær ens for racen Shropshire, medens Oxforddownlammene i 1985 åbenbart havde fået en ringere start end normalt for racen. Leicesterlammene voksede tilsyneladende bedre i 1986 end i de to foregående år, hvilket harmonerer ganske godt med, at denne races lam syntes at være mere ensartede ved indsættelsen, end det tidligere er set. For Texellammene var væksthastigheden før indsættelsen på samme niveau i alle tre prøveår. For Marskracen gælder, at der er indsat så få lam i de enkelte år, så forskellene i væksthastigheden før indsættelsen kan bero på tilfældigheder. For lam af Gotlandsk Pelsrace var den daglige tilvækst i denne periode også ret ensartet i de to år, hvor denne race har deltaget i individprøverne.

Tabel 2.2 Gennemsnitlig vægt ved fødsel, 30 og 60 dage samt gennemsnitlig daglig tilvækst fra fødsel til 60 dage.
Average weight at birth, 30 and 60 days and average daily gain from birth to 60 days.

År/race	Antal lam	Vægt, kg ved			g daglig tilv.
		fødsel	30 d.	60 d.	0-60 dage
Year/Breed	No. of lambs	Weight, kg at			g daily gain
		birth	30 d.	60 d.	0-60 days
<u>Shropshire</u>					
1986	13	4,5	12,7	21,0	275
1985	20	4,5	12,9	21,2	278
1984	14	4,8	13,1	21,3	275
<u>Oxforddown</u>					
1986	41	4,8	15,3	25,1	338
1985	32	5,0	14,8	23,8	313
1984	24	5,0	15,3	25,7	345
<u>Leicester</u>					
1986	25	5,5	15,3	24,8	322
1985	25	5,1	14,5	23,1	300
1984	15	5,4	14,9	23,5	302
<u>Texel</u>					
1986	31	5,0	14,0	23,0	300
1985	24	4,8	14,1	23,1	305
1984	15	4,6	14,9	23,0	307
<u>Marsk</u>					
1986	9	6,2	14,8	23,3	285
1985	5	5,2	12,5	19,4	237
1984	3	5,4	14,1	22,9	292
<u>Gotlandsk Pelsrace</u>					
1986	14	3,8	11,7	19,5	262
1985	11	3,1	10,9	18,4	255

3 SUNDHEDSTILSTANDEN

Ved den ordinære dyrlægekontrol af de enkelte lam ved ankomsten til prøvestationen blev der ikke afvist lam, som det tidligere har været tilfældet, men der blev påvist indkrængede øjenlåg hos 4 af lammene. Da denne lidelse kan være medfødt og således arveligt betinget, er det besluttet, at i fremtidige individprøver skal sådanne lam afvises for at modvirke, at lidelsen får større udbredelse. Ganske vist kan denne fejl forholdsvis let helbredes, men det må være bedst at undgå, at den forekommer.

I perioden fra ankomsten til vejning på 4. dagen efter ankomsten behandledes alle lam med Sulfadimedin for at rense dem for coccidier, men hos enkelte lam påvistes i slutningen af prøveperioden atter mindre angreb af coccidiose, hvorfor disse lam blev behandlet med Amprosol ca. 14 dage før hjemsendelsen.

Et Marsklam blev som tidligere nævnt udsat på grund af vækststandsning. Lammet fik såvel ekstra vitaminindsprøjtning som forskellige andre behandlinger, men intet hjalp, så lammet var formentlig standset i væksten før ankomsten.

Et Texellam viste tydelige tegn på manglende drøvtyggerfunktion, idet det viste tegn på drøvtygning, men det optog ikke foderpiller i de første dage, selv om det søgte til foderskålen. Først efter ca. tre ugers forløb begyndte det at æde normalt, men selv om det voksede meget godt i den sidste måned på prøvestationen, kunne det ikke tilnærmelsesvis opnå den samme 4-måneders vægt som de øvrige lam.

Et Oxforddownlam havde influenza ved indsættelsen og blev i de første dage efter ankomsten behandlet for dette, og der blev ikke noteret lavere væksthastighed hos dette lam end hos flere af racens øvrige lam.

Af 135 indsatte lam må disse få tilfælde af nødvendig dyrlægeassistance betegnes som meget minimalt, og det er yderst tilfredsstillende, at disse prøver kan gennemføres praktisk taget uden sundhedsmæssige problemer.

4 VÆKSTRESULTATER I PRØVETIDEN

Slutvægten inden for de enkelte racer varierer temmelig meget. I racen Shropshire var den gennemsnitlige vægt ved 120 dage på 42,5 kg varierende fra 36,8 til 49,5 kg. Hos Oxforddown var 4-måneders vægten i gennemsnit på 52,5 kg med en forskel på fra 38,1 til 64,0 kg. Lammene af Leicesterrace vejede i gennemsnit 49,1 kg ved slutningen, og her varierede vægten fra 34,3 til 55,4 kg. En tilsvarende forskel bemærkes hos Texel, hvor det mindste lam vejede 34,0 kg og det største 52,4 kg. Racens gennemsnit var på 42,9 kg. Antallet af lam af racen Marsk er muligvis for lille til at kunne illustrere racens reelle vækstevne, men en variation i slutvægten på fra 32,1 til 55,1 kg viser, at forskellen er ligeså stor i denne race som i de øvrige racer, selv om den gennemsnitlige slutvægt på 43,9 kg er lavere, end det kunne forventes i denne race. De Gotlandske Pelslam nåede i gennemsnit en slutvægt på 39,4 kg med 33,1 og 45,0 kg som henholdsvis mindste og største slutvægt.

Tabel 4.1 Vægt, kg og daglig tilvækst, g, 1984-86.

Weight, kg and daily gain, g, 1984-86.

Race/år	Antal	Vægt, kg v. alder, dg.			Dagl. tilv., g, v. dg.		
	lam	60	90	120	60-90	90-120	60-120
	No. of	Weight, kg at age, days			Daily gain, g, at days		
Breed/year	lambs	60	90	120	60-90	90-120	60-120

Shropshire

1986	13	21,0	31,3	42,5	343	373	360
1985	20	21,2	31,9	43,0	357	370	363
1984	16	20,3	29,5	41,5	309	400	354

Oxforddown

1986	41	25,1	38,9	52,5	460	453	457
1985	32	23,8	37,4	51,0	454	453	453
1984	24	25,7	36,9	51,0	374	472	423

Leicester

1986	25	24,8	36,4	49,1	387	423	403
1985	25	23,1	34,2	45,2	370	366	368
1984	15	23,5	34,1	46,8	353	423	388

Tabel 4.1 Fortsat. Continued.

Race/år	Antal	Vægt, kg v. alder, dg.			Dagl. tilv., g, v. dg.		
	lam	60	90	120	60-90	90-120	60-120
Breed/Year	No. of lambs	Weight, kg at age, days			Daily gain, g, at days		
		60	90	120	60-90	90-120	60-120

Texel

1986	31	23,0	31,6	42,9	287	377	331
1985	24	23,2	32,2	40,4	300	273	287
1984	15	23,0	32,6	44,9	320	410	364

Marsk

1986	9	23,3	32,3	43,9	300	387	343
1985	5	19,4	28,8	38,4	313	321	317
1984	3	22,9	33,4	47,4	350	467	407

Gotlandsk Pelsrace

1986	14	19,5	29,1	39,4	320	343	332
1985	11	18,4	26,6	35,7	270	303	287

Den gennemsnitlige daglige tilvækst i prøvetiden fra 60 dage til 120 dage var for racerne Shropshire og Oxforddown på samme niveau som i 1985 med henholdsvis 360 og 457 g. Racerne Leicester og Texel opnåede en daglig tilvækst på henholdsvis 403 og 331 g, hvilket var 35 og 44 g højere end i 1985. Hvidhovedet Marsk voksede med 343 g pr. dag i gennemsnit og lam af Gotlandsk Pelsrace med 332 g.

De nævnte gennemsnitstal dækker imidlertid over en meget stor variationsbredde, som må påregnes at skyldes forskelle i de arvelige egenskaber. Der kan dog forekomme tilfælde, hvor de ydre forhold påvirker væksten, men det normale er, at hvis et lam har haft et dårligt vækstresultat i en periode, vil det vokse bedre end gennemsnittet i den følgende periode; et forhold, der betegnes kompensatorisk vækst.

I racen Shropshire varierede den daglige tilvækst fra 310 til 480 g, i Oxforddown fra 353 til 556 g, hos Leicester fra 263 til 507 g, hos Texel fra 199 til 445 g, i Marsk fra 208 til 429 g og blandt lam af Gotlandsk Pelsrace fra 261 til 429 g.

Tabel 4.2 Vægt, daglig tilvækst, foderforbrug og scanningsresultater.

Weight, av. daily gain, feed conversion and results from scanning.

Lam	<u>Vægt, kg v. dage</u>			<u>g dgl. tilvækst, dage</u>			FE/kg	Musk.	Fedt	T-tal	U-tal
nr.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	tilv.	cm ²	mm		
<i>Lamb</i>	<i>Weight, kg at days</i>			<i>Av. daily gain, g, days</i>			<i>SFU/kg</i>	<i>M.area</i>	<i>Fat</i>	<i>Index</i>	<i>Index</i>
<i>no.</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>120</i>	<i>60-90</i>	<i>90-120</i>	<i>60-120</i>	<i>w.gain</i>	<i>cm²</i>	<i>mm</i>	<i>T</i>	<i>U</i>
<u>Shropshire</u>											
86001	14,8	25,6	36,8	360	373	367	2,87	12,7	5,1	97	102
86002	19,5	28,9	38,2	313	310	310	2,99	13,8	5,3	94	107
86003	25,3	37,1	44,2	393	237	315	3,55	11,8	6,2	98	99
86004	21,8	32,5	41,0	357	283	321	4,04	12,6	4,6	97	102
86005	18,4	31,0	41,2	420	340	380	3,16	11,8	4,3	101	99
86006	22,2	33,2	43,6	367	347	356	3,91	11,3	5,4	100	97
86007	20,0	27,6	41,4	253	460	357	3,32	12,2	5,5	99	101
86008	23,5	27,9	42,3	147	480	313	3,47	11,6	5,8	97	98
86009	21,2	30,2	42,0	300	393	346	3,10	11,0	5,5	99	96
86010	20,7	29,6	42,7	297	437	368	3,52	11,9	4,2	101	99
86011	20,7	34,7	49,5	467	493	480	3,06	12,5	4,9	112	102
86012	25,6	36,9	47,2	377	343	361	3,33	10,8	5,0	103	95
86013	18,9	31,1	42,6	407	383	396	3,15	12,7	5,3	103	102
Gns. Av.	21,0	31,3	42,5	343	373	360	3,34	12,1	5,2	100	100
<u>Oxforddown</u>											
86014	23,5	35,9	48,5	413	420	417	3,41	11,9	6,0	96	95
86015	21,6	37,7	53,8	537	536	536	2,89	12,4	5,8	105	97
86016	23,6	37,6	56,0	467	613	540	2,91	13,6	5,6	106	101
86017	18,1	30,1	41,2	400	370	385	2,65	11,1	5,4	91	93
86018	30,0	43,4	56,2	447	427	437	3,73	12,1	5,9	101	96
86019	34,6	48,7	64,0	470	510	489	3,38	14,3	7,3	107	103
86020	23,9	39,0	55,2	503	540	522	2,97	11,9	4,6	105	95
86021	24,8	34,7	50,0	330	510	420	3,17	12,9	5,7	97	99
86022	31,5	42,6	58,1	370	517	444	3,50	11,5	6,0	102	94
86023	25,7	36,8	50,0	370	440	406	3,68	13,7	5,4	96	101

Tabel 4.2 fortsat. Continued.

Lam	Vægt, kg v. dage			g dgl. tilvækst, dage			FE/kg	Musk.	Fedt	T-tal	U-tal
nr.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	tilv.	cm ²	mm		
Lamb	Weight, kg at days			Av. daily gain, g, days			SFU/kg	M. area	Fat	Index	Index
no.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	w. gain	cm ²	mm	T	U
86024	32,7	46,8	62,1	470	510	489	3,33	17,7	6,6	106	115
86025	25,8	40,1	52,2	477	403	441	3,26	17,8	7,4	99	115
86026	19,5	33,3	41,3	460	267	364	4,00	10,3	5,1	90	90
86027	30,6	43,0	54,6	413	387	400	4,34	14,4	5,6	98	104
86028	21,6	35,3	53,5	457	607	532	2,87	14,2	5,2	104	103
86029	22,7	34,0	48,8	377	493	435	3,32	11,9	5,0	97	95
86030	17,8	30,8	42,2	433	380	406	3,59	14,5	5,9	92	104
86031	17,0	26,3	38,1	310	393	353	3,67	11,4	4,9	87	94
86032	26,9	39,2	51,6	410	413	411	3,77	11,5	4,6	97	94
86033	20,9	34,4	47,2	450	427	440	3,45	12,8	6,6	96	98
86034	19,0	31,9	46,8	430	497	463	3,45	13,1	5,4	97	99
86035	26,0	39,0	52,8	433	460	447	3,49	12,5	5,0	100	97
86036	20,0	33,5	44,8	450	377	414	3,82	13,9	5,4	94	102
86037	26,7	43,8	57,1	570	443	508	4,00	13,7	5,5	105	101
86038	21,1	34,2	46,5	437	410	424	3,31	13,6	5,0	95	101
86039	29,9	45,2	57,3	510	403	457	3,43	15,3	6,9	102	107
86040	25,0	41,2	54,7	540	450	494	3,90	14,7	5,8	103	105
86041	24,4	39,2	48,5	493	310	403	3,67	11,7	4,1	95	95
86042	18,6	34,6	48,8	533	473	503	3,08	11,9	5,7	101	95
86043	25,8	38,4	49,8	420	380	401	3,40	12,3	6,6	96	97
86044	32,7	46,6	63,2	463	553	508	3,79	13,7	8,6	108	101
86045	26,5	42,4	54,1	530	390	461	3,86	12,8	7,7	101	98
86046	25,3	43,8	56,7	617	430	524	3,42	14,0	5,9	106	102
86047	29,5	46,4	62,8	563	546	556	3,25	14,6	6,1	110	104
86048	30,9	47,1	61,9	540	493	517	3,25	12,5	5,7	108	97
86049	23,1	36,5	53,4	447	563	505	2,31	11,8	4,8	103	95
86050	22,9	39,2	53,1	543	463	503	3,42	14,7	5,9	103	105
86051	27,5	37,5	49,9	333	413	373	3,88	12,1	4,0	94	96
86052	27,1	38,8	53,4	390	487	439	3,62	12,7	7,0	100	98
86053	26,2	41,5	56,2	510	490	501	3,23	16,9	5,8	104	112
86054	28,5	42,7	57,0	473	477	474	3,40	14,6	6,7	103	104
Gns. Av.	25,1	38,9	52,5	460	453	457	3,44	13,3	5,8	100	100

Tabel 4.2 fortsat. *Continued.*

Lam	<u>Vægt, kg v. dage</u>			<u>g dgl. tilvækst, dage</u>			FE/kg	Musk.	Fedt	T-tal	U-tal
nr.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	tilv.	cm ²	mm		
<i>Lamb</i>	<u>Weight, kg at days</u>			<u>Av. daily gain, g, days</u>			<i>SFU/kg</i>	<i>M.area</i>	<i>Fat</i>	<i>Index</i>	<i>Index</i>
<i>no.</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>120</i>	<i>60-90</i>	<i>90-120</i>	<i>60-120</i>	<i>w.gain</i>	<i>cm²</i>	<i>mm</i>	<i>T</i>	<i>U</i>
<u>Leicester</u>											
86055	21,8	34,0	45,4	407	380	393	2,76	12,5	6,6	97	104
86056	25,4	37,5	51,8	403	477	441	2,89	12,1	5,5	104	102
86057	25,4	38,2	50,9	427	423	426	3,02	11,1	5,8	102	98
86058	25,3	33,1	41,1	260	267	263	3,38	12,6	6,0	87	104
86059	27,1	37,6	45,8	350	273	312	3,28	11,7	5,1	93	100
86060	25,5	32,6	48,2	237	520	379	2,91	12,4	5,2	98	103
86061	27,3	36,6	51,8	310	507	410	3,48	11,3	4,1	102	99
86062	23,6	35,9	49,8	410	463	436	3,41	12,5	4,9	102	104
86063	21,6	30,9	45,1	310	473	393	2,72	12,5	4,3	97	104
86064	19,1	30,3	41,8	373	383	378	2,49	12,2	4,4	95	102
86065	25,2	38,6	48,4	447	327	385	3,34	12,3	6,7	99	103
86066	28,5	43,8	58,9	510	503	507	3,26	10,3	6,4	112	95
86067	31,7	46,8	57,2	503	347	424	3,26	10,9	5,9	105	97
86068	24,5	37,2	50,5	423	443	434	3,01	12,0	5,7	103	102
86069	24,3	35,0	47,3	357	410	384	2,78	12,5	5,0	98	104
86070	26,6	40,7	54,3	470	453	462	2,88	10,3	4,3	106	95
86071	25,7	38,4	51,9	423	450	438	2,66	11,1	3,6	104	98
86072	20,9	33,6	47,4	423	460	442	2,62	11,2	4,9	102	99
86073	22,6	35,8	49,3	440	450	445	2,81	10,5	4,7	103	96
86074	28,1	39,5	53,6	380	470	425	2,80	11,4	4,8	104	99
86075	24,8	35,2	47,9	347	423	387	2,67	12,1	4,8	98	102
86076	26,6	38,7	50,7	403	400	401	3,13	10,7	4,7	101	97
86077	25,4	35,9	47,1	350	373	363	3,36	11,8	4,6	96	101
86078	16,9	23,3	34,3	213	367	291	3,43	11,6	4,7	86	100
86079	27,5	40,8	55,4	443	487	464	2,98	9,7	4,6	107	93
Gns. Av.	24,8	36,4	49,1	387	423	403	3,01	11,6	5,1	100	100

Tabel 4.2 fortsat. Continued.

Lam	<u>Vægt, kg v. dage</u>			<u>g dgl. tilvækst, dage</u>			FE/kg	Musk.	Fedt	T-tal	U-tal
nr.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	tilv.	cm ²	mm		
<i>Lamb</i>	<i>Weight, kg at days</i>			<i>Av. daily gain, g, days</i>			<i>SFU/kg</i>	<i>M.area</i>	<i>Fat</i>	<i>Index</i>	<i>Index</i>
<i>no.</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>120</i>	<i>60-90</i>	<i>90-120</i>	<i>60-120</i>	<i>w.gain</i>	<i>cm²</i>	<i>mm</i>	<i>T</i>	<i>U</i>
<u>Texel</u>											
86080	24,3	32,3	45,9	267	453	360	2,97	13,1	5,1	104	97
86081	20,6	28,5	41,2	264	423	344	3,10	18,3	4,3	100	114
86082	23,2	34,4	44,3	373	330	352	2,94	14,9	5,3	102	103
86083	22,2	35,5	48,6	443	437	441	3,26	16,0	3,5	112	107
86084	20,0	28,6	36,6	287	267	277	2,75	16,4	5,1	92	108
86085	21,6	25,2	34,4	120	307	213	2,97	14,2	4,8	86	101
86087	24,1	34,6	42,5	350	263	307	2,65	11,6	4,4	98	93
86088	20,2	27,6	39,3	247	390	319	3,34	16,0	4,9	97	107
86089	16,1	26,8	38,5	357	390	373	2,90	14,4	6,3	101	102
86090	22,0	33,0	43,8	367	360	363	3,52	14,3	5,0	103	101
86091	22,8	30,3	34,7	250	147	199	4,19	13,6	3,4	85	99
86092	22,2	30,5	38,3	277	260	268	3,03	13,0	4,0	92	97
86093	29,0	38,5	49,8	317	377	346	3,83	12,7	3,0	105	96
86094	24,6	30,9	36,5	210	187	200	3,89	13,2	4,0	86	98
86095	19,1	26,6	34,0	250	247	248	3,42	11,6	5,1	88	93
86096	24,4	35,6	46,4	373	360	367	2,64	12,6	4,5	105	96
86097	24,0	31,8	45,6	260	460	361	2,66	12,9	4,1	104	97
86098	24,4	35,3	46,6	363	377	370	3,36	14,4	4,3	105	102
86099	33,4	38,5	46,5	170	267	219	3,44	13,2	4,6	93	98
86100	26,5	32,4	46,7	197	477	336	3,60	12,0	4,8	103	94
86101	25,2	29,2	46,2	133	567	349	3,27	13,7	4,3	103	99
86102	22,9	31,8	46,9	297	503	400	2,47	12,8	5,5	108	97
86103	18,9	29,0	43,1	337	470	403	2,64	14,7	4,8	106	103
86104	17,7	26,7	37,8	300	370	335	2,55	15,0	4,7	98	104
86105	19,9	27,0	41,9	237	497	366	2,54	14,5	5,0	102	102
86106	23,4	35,0	48,5	387	450	418	3,08	14,4	5,6	110	102
86107	21,4	31,4	44,0	333	420	377	3,14	12,0	5,0	104	94
86108	25,8	38,0	52,4	407	480	445	2,92	15,3	4,5	114	105
86109	24,2	32,2	40,3	267	270	270	3,28	12,6	4,6	94	96
86110	22,7	29,0	41,2	210	407	309	2,93	13,1	3,4	97	97
86111	26,3	34,0	46,3	257	410	333	3,31	13,7	4,7	102	99
Gns. Av.	23,0	31,6	42,9	287	377	331	3,12	13,9	4,6	100	100

Tabel 4.2 fortsat. Continued.

Lam	<u>Vægt, kg v. dage</u>			<u>g dgl. tilvækst, dage</u>			FE/kg	Musk.	Fedt	T-tal	U-tal
nr.	60	90	120	60-90	90-120	60-120	tilv.	cm ²	mm		
<i>Lamb</i>	<u>Weight, kg at days</u>			<u>Av. daily gain, g, days</u>			<i>SFU/kg</i>	<i>M.area</i>	<i>Fat</i>	<i>Index</i>	<i>Index</i>
<i>no.</i>	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>120</i>	<i>60-90</i>	<i>90-120</i>	<i>60-120</i>	<i>w.gain</i>	<i>cm²</i>	<i>mm</i>	<i>T</i>	<i>U</i>
<u>Marsk</u>											
86112	29,4	39,5	55,1	337	520	429	2,71	9,2	4,2	113	95
86113	24,7	35,3	47,1	353	393	374	3,38	8,1	4,3	104	90
86114	26,2	38,9	49,6	423	357	390	2,82	10,0	3,4	107	99
86115	23,0	30,5	42,8	250	410	329	3,44	9,9	5,8	98	98
86116	21,2	32,9	44,5	390	387	388	3,22	9,7	4,6	104	97
86117	20,2	28,6	43,2	280	487	384	3,03	11,3	5,1	103	104
86118	22,5	27,5	37,0	167	317	242	3,47	10,7	3,9	89	102
86120	22,6	32,5	43,1	330	353	342	2,53	13,0	5,2	100	112
86121	19,6	25,1	32,1	183	233	208	2,95	10,8	4,3	83	102
Gns. Av.	23,3	32,3	43,9	300	387	343	3,06	10,3	4,5	100	100
<u>Gotlandsk Pelsrace</u>											
86122	19,9	31,5	40,6	387	303	344	3,36	11,2	3,8	102	104
86123	20,1	32,0	45,0	397	433	415	3,02	8,8	3,5	110	94
86124	20,3	29,5	38,8	307	310	308	3,70	10,5	3,9	98	101
86125	18,2	30,5	44,0	410	450	429	3,00	9,3	4,2	110	96
86126	20,3	28,9	36,9	287	267	277	3,59	9,0	3,9	94	94
86127	17,2	26,0	33,1	293	237	265	3,60	11,3	4,2	91	105
86128	16,1	24,5	33,6	279	303	291	3,19	10,8	3,9	93	102
86129	19,3	32,0	42,7	423	356	391	3,30	8,3	3,9	107	91
86130	18,9	26,0	34,6	237	287	261	3,10	11,7	3,5	92	106
86131	19,0	30,4	42,4	380	400	390	3,18	10,8	3,6	106	102
86132	20,7	29,3	40,8	287	383	335	3,19	10,1	3,6	101	99
86133	21,0	32,3	41,7	377	313	345	3,44	10,5	4,2	103	101
86134	21,4	29,5	40,6	270	370	320	3,12	11,1	3,9	100	104
86135	20,1	24,8	36,3	157	383	270	3,10	10,3	4,2	93	100
Gns. Av.	19,5	29,1	39,4	320	343	332	3,28	10,3	3,9	100	100

En nærmere undersøgelse af vækstrytmen i de tre stærkest repræsenterede racer viser, at i racerne Leicester og Texel opnåede henholdsvis 60 og 64% af lammene en højere daglig tilvækst i aldersintervallet 90-120 dage end i perioden 60-90 dage, medens det i racen Oxforddown var således, at 51% af lammene voksede hurtigst i aldersintervallet 60-90 dage. Denne forskel tyder på, at de to førstnævnte racer er ældre, når de når vækstkurvens toppunkt end den sidstnævnte race. Det kan dog ikke udelukkes, at der er raceforskelle med hensyn til tilvænningen til denne specielle form for opdrætning, således at flere lam hos Leicester og Texel kræver længere tilvænningsperiode end lam af racen Oxforddown, men dette forhold er uden betydning for prøveresultaterne, hvor det er resultaterne for den enkelte races lam, der sammenlignes inden for racen.

Lammenes forskellige arvelige anlæg for væksthastighed kommer til udtryk allerede i fosterstadiet og i dieperioden. Derfor vil der altid være visse forskelle i lammenes vægt ved ankomsten til prøvestationen og ved den første ordinære kontrolvejning, selv om lammene skulle være fodret ens før ankomsten.

Det er imidlertid væksthastigheden på prøvestationen, der har interesse, da denne vækst foregår under fuldt kontrollerbare forhold, men ved beregning af tilvæksttallet T tillægges begyndelsesvægten en vis værdi, idet tallet beregnes efter formlen:

$$T = h^2((0,25 \times BV + 0,75 \times TILV) - \bar{P}) + \bar{P}, \text{ hvor}$$

h^2 = Heritabiliteten for tilvækst, der er = 0,50

BV = Lammets vægt ved alderen 60 dage i % af racegennemsnit ved denne alder

$TILV$ = Lammets daglige tilvækst i aldersintervallet 60-120 dage i % af racegennemsnit for dette aldersinterval

$\bar{P}$ = Det gennemsnitlige T -tal, der sættes = 100

Det ses, at begyndelsesvægten indgår med en værdi af 25% og den daglige tilvækst med 75% af de respektive værdier i procent af racegennemsnit.

I de besætninger eller racer, hvor vækstevnen ønskes forbedret, gælder det om at benytte avlsvæddere med højt T -tal, og det er klart, at jo flere lam, der indsættes af en race, desto større er muligheden for at få tilstrækkeligt mange lam med høje T -tal til

at dække behovet for nye avlsvæddere.

I racen Oxforddown, der i 1986 var repræsenteret med 41 lam, havde 10 lam et T-tal på 105 eller derover. I Texelracen havde 8 af de 31 lam et T-tal på 105 eller mere. Racen Leicester var repræsenteret med 25 lam, som var meget ensartede med hensyn til vækstevne, idet kun 7 af lammene havde et T-tal på 105 eller derover. I racen Gotlandsk Pelsrace havde 4 af de 14 lam et T-tal på fra 106 til 110. Hos såvel Shropshire som hos Marsk skilte et enkelt lam sig stærkt ud fra de øvrige med hensyn til høje T-tal, således at når racerne er repræsenteret med forholdsvis få lam, vil et højt T-tal hos et enkelt lam sænke de øvrige lams T-tal forholdsvis meget. Hos Shropshire havde 3 lam et T-tal på 103 eller derover, medens der hos såvel Marsk som Gotlandsk Pelsrace var 5 lam med T-tal over dette niveau.

I racen Oxforddown er det for årene 1981 til 1986 undersøgt, hvor ofte samme vædder optræder som far til indsatte lam. Det største antal afkom efter en enkelt vædder var på 8, medens en anden var far til 7, og 3 andre havde hver 4 sønner med. Det forholdsvis lille antal afkom efter samme vædder skyldes formentlig, at ejerne fortrinsvis indsætter afkom efter de unge væddere og bruger individprøverne som et mål for de arvelige egenskaber hos pågældende forældrekombination.

De 8 vædderlam med samme far havde alle et T-tal under 100, hvorfor det kan fastslås, at denne vædder ikke har bidraget til at forbedre racens egenskaber for væksthastighed. En anden vædders samtlige 4 sønner opnåede T-tal over 100, men antallet er formentlig for lille til at give et endegyldigt indtryk af faderens evne til at give afkom med stor vækstevne.

Ligesom det er tilfældet med hensyn til antallet af afkom efter den enkelte vædder, er der også kun indsat et begrænset antal fædre og sønner indenfor samme race. Af racen Oxforddown er der i årene fra 1982 til 1986 kun 10 væddere, hvis fædre også er testede i individprøven. For de 10 par er fundet en korrelation på T-tallet på 0,32, hvilket svarer nøje til en tilsvarende beregning omfattende 21 fædresønnepar af racen Leicester. Her var korrelationskoefficienten på 0,31, men materialet er endnu for lille til, at der kan drages en endegyldig konklusion for dette forhold.

5 FODERFORBRUG I PRØVETIDEN

5.1 Foderets sammensætning og foderoptagelsen

For at kunne sammenligne foderforbrug og daglig tilvækst fra år til år skal foderblandingen sammensætning såvidt muligt være ens, men da en foderblanding til voksende lam skal have et kalcium:fosfor forhold på ikke under 1,7:1, var det nødvendigt med en mindre justering af indholdet af dikalciumfosfat og foderkridt, da blandingen i 1985 havde et Ca:P forhold på 1:1. Der blev derfor i 1986 tilsat ekstra 0,4% kalciumkarbonat på beskostning af dikalciumfosfat og byg. Foderblandingen sammensætning og foderværdi er anført i tabel 5.1.

Tabel 5.1. Foderblandingen sammensætning og foderværdi.

The composition of the feed mixture and the feed value.

<u>Indhold, %</u>	<u>Composition, %</u>	
Valset byg	Rolled barley	72,70
Sojaskrå, toasted	Soya bean meal	7,00
Hvedeklid	Wheat bran	7,00
Hørrørkager	Linseed cake	5,00
Melasse, sukkerrør	Molasses	4,00
Fiskemel, askefattigt	Fish meal	1,50
Animalsk fedt	Animal fat	0,25
Kalciumkarbonat	Calciumcarbonate	1,40
Fodersalt	Salt	0,75
Dikalciumfosfat	Dicalciumphosphate	0,15
Vitaminblanding	Vitamin mixture	0,25
FE pr. kg foder	SFU per kg feed	0,97
Råprotein i foder, %	Crude protein in feed, %	16,75
Kalcium, %	Calcium, %	0,82
Fosfor	Phosphorus, %	0,53

Forbrug af FE til produktion af 1 kg tilvækst var i gennemsnit for alle racer på samme niveau i 1986 som i 1985, men i racerne Oxforddown, Marsk og Gotlandsk Pelsrace var forbruget lidt højere i 1986 end i 1985, medens det var lavere i racerne Leicester og Texel. Racen Shropshire havde i de to år samme forbrug af FE pr. kg tilvækst.

Variationen inden for de enkelte racer er væsentlig større end variationen mellem racerne, og i de fleste racer ses forskelle på op mod 2 FE. Der er naturligvis en vis sammenhæng mellem den daglige tilvækst og foderforbruget, således at generelt bruges færre FE, når den daglige tilvækst er høj, men i gennemsnit er der kun lille forskel mellem de hurtigstvoksende og de langsomstvoksende lam. I de tre stærkest repræsenterede racer var det således, at der hos Oxforddown og Texel var en stigning i foderforbruget på gennemsnitlig 0,3 FE fra den halvdel af lammene, som voksede hurtigst til den halvdel, som voksede langsomt. I racen Leicester var forskellen endnu mindre, idet den her kun var på 0,1 FE.

Tabel 5.2 De enkelte racers foderoptagelse i prøvetiden.

Feed consumption in the test period.

Race	Antal dyr	<u>Vægt, kg ved</u>		FE pr. kg tilv.	Kg foder/ kg tilv.	Kg foder pr. lam pr. dag
		<u>beg.</u>	<u>slutn.</u>			
<i>Breed</i>	<i>No. of lambs</i>	<i>Weight, kg at init.</i>	<i>Weight, kg at final</i>	<i>SFU/kg gain</i>	<i>Kg feed/ kg gain</i>	<i>Kg feed per lamb per day</i>
Shropshire	13	21,0	42,5	3,34	3,45	1,28
Oxforddown	41	25,1	38,9	3,44	3,54	1,60
Leicester	25	24,8	49,1	3,01	3,11	1,26
Texel	31	23,0	42,9	3,12	3,19	1,07
Marsk	9	23,3	43,9	3,06	3,16	1,12
Pelsrace	14	19,5	39,4	3,28	3,38	1,14

Den store individuelle forskel i foderudnyttelsen må antages at være arveligt betinget, hvorfor der vil kunne opnås en væsentlig besparelse i produktionsudgifterne ved at selekttere for foderudnyttelsen. En undersøgelse af en eventuel relation mellem foderforbrug og den ultralydmålte fedtansætning i racen Oxforddown viste ingen forskel i foderforbrug mellem lam med lille, mellem og stor fedtansætning. Det kan derfor ikke forventes, at en selektion for foderudnyttelse samtidig vil give mindre fedtansætning, hvilket umiddelbart måtte kunne forventes, da produktion af 1 kg fedt kræver mere energi end produktion af 1 kg kød.

En undersøgelse af den daglige optagelse af mineralstofferne kalcium og fosfor ved slutningen af 2. periode, d.v.s. ved 3. vejning, for de tre stærkest repræsenterede racer Oxforddown, Leicester og Texel, viste de i tabel 5.3 optagne mængder.

Tabel 5.3 Gennemsnitlig daglig optagelse af kalcium og fosfor, g.
Av. daily Ca and P intake, g.

Race <i>Breed</i>	Vægt, kg <i>Weight, kg</i>	Daglig tilvækst, g <i>Av. daily gain, g</i>	Opt. pr. dag, g	
			<i>Av. daily intake, g</i> Ca	P
Oxforddown	48	472	14	8
Leicester	46	458	12	7
Texel	40	377	10	6

I overensstemmelse med analyseresultaterne i tabel 5.1 er de optagne mængder af kalcium 2 g mindre, end normerne foreskriver ved den pågældende vægt, medens fosforoptagelsen er ca. 2 g større. Da byg udgør 72,7% af foderblandingen, vil det være vanskeligt at sænke fosforindholdet, idet byg har et højt indhold af dette mineralstof. Tildeling af kalcium kan øges ved at tilsætte mere foderkridt, men en forøgelse udover det nuværende niveau vil formentlig have en uheldig indflydelse på lammenes appetit til foderet. Den i 1986 anvendte fuldfoderblanding havde et Ca:P forhold på 1,54:1, og selv om det er for lavt efter normerne, blev der ikke påvist uheldige følger af dette.

5.2 Blodets mineralstofindhold

For at undersøge om der hos lam med henholdsvis høj og lav daglig tilvækst er forskel i blodets indhold af mineralstofferne kalcium og fosfor, blev der i 1985 foretaget kemiske analyser på blodprøver fra enkelte lam. Blodprøverne blev udtaget af dyrlæge P. Bottke, Ullits, der varetager det veterinære tilsyn med individprøverne. Den kemiske analyse blev foretaget på Statens Veterinære Serumlaboratorium. Undersøgelsen i 1985 antydede, at blodserum fra hurtigtvoksende lam havde højere indhold af fosfor end blod fra langsomtvoksende lam, og at blod fra lam af Texelracen havde højere indhold af fosfor, end blod fra de øvrige racer. Det blev derfor besluttet at gentage undersøgelsen i 1986 og at lade samtlige lam af racerne Leicester og Texel undersøge.

Tabel 5.4 Kalcium- og fosforindholdet i blodserum.
Concentration (mg/100 ml blood serum) of Ca and P.

Race	Vækst rate	Antal lam	Dagl. tilv., g	mg pr. 100 ml blodserum	
Breed	Growth rate	No. of lambs	Av. daily gain	mg per 100 ml blood serum	
				Ca	P
Leicester	høj	8	454	10,54	9,63
	middel	9	410	10,58	9,35
	lav	8	344	10,70	10,00
Texel	høj	10	396	11,10	10,40
	middel	11	345	10,66	10,72
	lav	10	251	10,26	8,95

Undersøgelsens resultat er anført i tabel 5.4, hvoraf det fremgår, at pr. 100 ml blodserum var indholdet af såvel kalcium som fosfor på ca. 10 mg. Variationen i kalciumindholdet er på et normalt niveau, men medens gruppen af lam med høj daglig tilvækst har det højeste indhold hos Texel, har den tilsvarende gruppe det laveste indhold hos Leicester. Det samme forhold gælder stort set for fosforkoncentrationen, der ligger på et højt niveau for alle grupper, hvilket er normalt hos unge dyr. Det forholdsvis lave indhold hos de langsomtvoksende Texellam må betragtes som tilfældig, og skyldes at 3 lam i denne gruppe havde et væsentligt lavere indhold end racens øvrige lam. Variationen inden for racerne og imellem racerne viser ingen sikre raceforskelle.

6 RESULTATER FRA SCANNING

Der foretages ultralydmålinger af den lange rygmuskels tværsnitsareal og af fedtansætningen over muskelens midte 2 gange i prøvetiden. Den første scanning foretages ca. 3 uger efter ankomsten, og næste scanning foretages ca. 14 dage før hjemsendelse, hvor lammenes gennemsnitlige alder er henholdsvis ca. 70 og 112 dage. Ved korrektion for vægt er hidtil medregnet de foregående tre års resultater for pågældende race, men i 1986 er ved beregning af det vægtkorrigerede muskeltværsnit medregnet resultaterne for årene 1982-1986 for de 5 racer, medens Gotlandsk Pelsrace kun har deltaget i individprøver i 1985 og 1986.

Ved korrektion for vægt, år og måledag er i 1986 benyttet følgende formel:

$$Y = \mu + \text{år} + \text{race} + (\text{år} \times \text{race}) + \text{måledag} + \text{dyr}(\text{år} \times \text{race}) + b_1(\text{race})X + b_2(\text{race})X^2$$

Y = det enkelte lams ultralydmålte muskeltværsnit

μ = totalgennemsnit

år = effekt af år, 1982, -83, -84, -85, -86

race = effekt af race

år x race = vekselvirkning mellem årgang og race

måledag = effekt af måledage inden for år

dyr = effekt af lam inden for race

b_1 og b_2 = regressionskoefficienter af muskelareal på vægt lineært og kvadratisk for den enkelte race

X = dyrets vægt

En tilsvarende korrektion foretages af fedtansætningen om muskelens midte. Ultralydmålingen foretages over 1. lændehvirvel.

Inden for de enkelte racer er der stor variation i muskelmålene. I hver af de to racer Oxforddown og Texel var forskellen fra mindste til største muskel mål på ca. 7 cm², men variationen viser, at der inden for alle 6 racer er gode muligheder for at øge ryggens og dermed hele slagtekroppens kødfylde gennem selektion og udbredt anvendelse af de bedste i avlen.

Tabel 6.1 Variationen i det ultralydmålte muskeltværsnitsareal og i fedtansætning.

Average and variation in ultrasonic area of m.l.dorsi and in fatthickness over the muscle.

Race	Antal	Vægt,	Muskeltværsnit, cm ²			Fedttykkelse, mm		
	lam	kg,	fra	til	gns.	fra	til	gns.
Breed	No. of	Weight	Area of m.l.d., cm ²			Fatthickness, mm		
	lambs	kg	from	to	av	from	to	av
Shropshire	13	33	10,8	13,8	12,1	4,3	6,2	5,2
Oxforddown	41	42	10,3	17,8	13,3	4,1	8,6	5,8
Leicester	25	40	9,7	12,6	11,6	3,6	6,7	5,1
Texel	31	35	11,6	18,3	13,9	3,0	6,3	4,6
Marsk	9	36	8,1	11,3	10,3	3,4	5,8	4,5
Pelsrace	14	28	8,3	11,7	10,3	3,5	4,2	3,9

Kun ganske få lam havde rigelig fedtansætning. Det er således, at ved indtegnning af fedttykkelsen medregnes også hudens tykkelse, hvorfor der må fratrækkes 2-3 mm for at få den reelle fedttykkelse. Et fedtlag på 3-4 mm over lænden regnes for et passende mål.

Det bedste udtryk for variationen i de vægtkorrigerede ultralydmål for muskeltværsnittet og hermed for slagtekroppens kødfylde fås ved at betragte U-tallet, der ligesom T-tallet er et forholdstal, hvor tallet 100 er sat som gennemsnit. Et U-tal større end 100 viser, at pågældende dyr har en bedre kødfylde end gennemsnit for racen. U-tallet beregnes efter følgende formel:

$$U = h^2(R_x - \bar{R}) + \bar{R}, \text{ hvor}$$

U = ultralydtallet

h^2 = heritabilitetskoefficient for ultralydmål af rygmuskel, sat = 0,45

R_x = lammets vægtkorrigerede ultralydareal i % af racegennemsnit

$\bar{R}$ = racegennemsnit, der sættes = 100

I tabel 4.2 er anført de enkelte lams U-tal, der i racen Shropshire varierer fra 95 til 107, i Oxforddown fra 90 til 115, i Leicester fra 93 til 104, i Texel fra 93 til 114, i Marsk fra 90 til 112 og i Gotlandsk Pelsrace fra 91 til 106.

Det gælder for alle racers ejere om at benytte avlsvæddere med høje U-tal, hvorved kødfylden i danske slagtelam kan blive øget. Det er dog ikke givet, at det for alle racer vil være formålstjen-

ligt at basere selektionen udelukkende på U-tallet; det er muligt, at ejere af racen Texel bør tillægge T-tallet større værdi, idet spredningen på den daglige tilvækst synes at være større i denne race end i de øvrige. Der kan opstilles et individprøveindeks, hvor de to tal vægtes i forhold til hinanden, og de skal ikke nødvendigvis have tillagt samme vægt hos alle racer.

7 INDIVIDPRØVETAL OG UNGDYRSVURDERING

I de senere år er beregnet et individprøvetal efter samme formel, som benyttes for individprøver af tyre:

$$I = 100 + (T - 100 + U - 100),$$

hvor T og U er henholdsvis T-tal og U-tal. Når alle tre tal anføres, gives en let overskuelig oversigt over de enkelte lams arvelige egenskaber for vækstevne og kødfylde. Det er herefter op til den enkelte ejer eller køber at vurdere hvilken egenskab, der skal tillægges størst betydning i avlsarbejdet.

Tabel 7.1. Individprøveindeks (I) og kåringsresultat, 1986.

Performance index (I) and conformation score, 1986.

Ejer	Nr.	Ørem.	Indeks		Index	Kårings-
Owner	No.	Earm.	T	U	I	point
<u>Shropshire</u>						
Hans Ranvig, Sorø	86011	109	112	102	114	21
P. E. Kristensen, Tvis	86013	102	103	102	105	19
J. P. Bang-Madsen, Djeld	86002	84	94	107	101	19
S. Nilausen, Spjald	86005	18	101	99	100	20
Erl. Kjeldsen, Munkebo	86010	77	101	99	100	23
P. E. Nyborg, Vildbjerg	86007	202	99	101	100	21
Jesper Kyhn, Terndrup	86001	37	97	102	99	22
A. og Cl. Isager, Sørvad	86004	64	97	102	99	23
S. E. Nielsen, Thisted	86012	165	103	95	98	21
P. E. Nyborg, Vildbjerg	86006	193	100	97	97	21
J. P. Bang-Madsen, Djeld	86003	78	98	99	97	19
Elisabeth Ebbesen, Langeskov	86009	226	99	96	95	23
do	86008	209	97	98	95	20
Gns. Av.			100	100	100	21

Oxforddown

Jakob Kvistgaard, Videbæk	86024	66	106	115	121	22
Kaj Østergaard, Ulfborg	86053	203	104	112	116	23
Lis A. Hansen, Skørping	86047	59	110	104	114	22
Jakob Kvistgaard, Videbæk	86025	61	99	115	114	22
Grete Poulsen, Tolne	86019	113	107	103	110	20
Sv. Noe Hansen, Holstebro	86044	76	108	101	109	22
Martin Ruby, Nykøbing M.	86039	54	102	107	109	22

Tabel 7.1 Fortsat. Continued.

Tabel 7.1. Fortsæt. Continued.						Kårings-
Ejer	Nr.	Ørem.	Indeks	Index	point	
Owner	No.	Earm.	T	U	Conf. score	
Sv. Ringgaard, Bøvlingbjerg	86046	111	106	102	108	22
Vagn Jakobsen, Ikast	86040	71	103	105	108	20
N. C. Vestergaard, Balling	86050	74	103	105	108	19
Jens Møller, Brønderslev	86016	48	106	101	107	19
P. B. Jørgensen, Otterup	86028	10	104	103	107	19
Kaj Østergaard, Ulfborg	86054	199	103	104	107	22
Asger Markussen, Gl. Sole	86037	141	105	101	106	23
Lis A. Hansen, Skørping	86048	56	108	97	105	22
H. Andreassen, Vodskov	86015	203	105	97	102	19
Svend Kærgaard, Broby	86027	111	98	104	102	19
Niels Nikolajsen, Stouby	86020	344	105	95	100	21
Sv. Ringgaard, Bøvlingbjerg	86045	127	101	98	99	23
Rune Vestergaard, Ulfborg	86049	11	103	95	98	19
Kaj Østergaard, Ulfborg	86052	195	100	98	98	21
Grete Poulsen, Tolne	86018	112	101	96	97	20
Inger Hansen, Gadbjerg	86035	10	100	97	97	20
N. E. Rasmussen, Stouby	86023	307	96	101	97	20
do	86022	296	102	94	96	21
L. Friis, Ryomgaard	86042	119	101	95	96	20
Niels Nikolajsen, Stouby	86021	339	97	99	96	20
Helmer Simonsen, Gørløse	86034	84	97	99	96	23
Asger Markussen, Gl. Sole	86038	146	95	101	96	21
Peter Jensen, Hvirring	86036	53	94	102	96	20
Ole Jørgensen, Nr. Alslev	86030	188	92	104	96	20
Jørgen Gabe, St. Merløse	86033	59	96	98	94	20
Poul Bertelsen, Vrå	86043	91	96	97	93	22
Erik Jensen, Sorø	86029	1	97	95	92	20
Jørgen Gabe, St. Merløse	86032	63	97	94	91	22
Grete Simonsen, Storvorde	86014	38	96	95	91	20
Erik Hansen, Herning	86041	80	95	95	90	20
Jens Thorsen, Ulfborg	86051	31	94	96	90	20
Jens Møller, Brønderslev	86017	46	91	93	84	20
Ole Jørgensen, Nr. Alslev	86031	190	87	94	81	19
Henrik Madsen, Balling	86026	1	90	90	80	20
Gns. Av.			100	100	100	21

Leicester

J. Ladegaard, Børkop	86066	141	112	95	107	20
Asger Nielsen, Sdr. Ydby	86056	54	104	102	106	20
J. Boelt Kristensen, Vrå	86062	54	102	104	106	23
Ole Markussen, Ansager	86068	39	103	102	105	20
Jørgen Aa. Winther, Yding	86074	161	104	99	103	21
Ole Markussen, Ansager	86067	42	105	97	102	19
E. Aggerholm, Bækmarksbro	86071	76	104	98	102	21
J. Ladegaard, Børkop	86065	145	99	103	102	20
T. Munck-Hansen, Odder	86069	265	98	104	102	18
do	86070	262	106	95	101	20
J. Boelt Kristensen, Vrå	86061	49	102	99	101	19
Preben Norup, Brædstrup	86072	64	102	99	101	19
A. Elbæk Andersen, Terndrup	86060	290	98	103	101	21
Asger Nielsen, Sdr. Ydby	86055	66	97	104	101	21

Tabel 7.1 Fortsat. Continued.

Ejer	Nr.	Ørem.	Indeks	Index	Kårings-	
Owner	No.	Earm.	T	U	point	
				I	Conf. score	
Inge M. Mouritsen, Avlum	86063	361	97	104	101	19
Peder G. Thomsen, Gårde	86079	207	107	93	100	20
Berg L. Pedersen, Terndrup	86057	262	102	98	100	23
Jørgen Aa. Winther, Yding	86075	158	98	102	100	20
Preben Norup, Brødstrup	86073	53	103	96	99	19
Lotte Bichel, Skødstrup	86076	157	101	97	98	20
do	86077	169	96	101	97	19
Inge M. Mouritsen, Avlum	86064	369	95	102	97	19
A. Elbæk Andersen, Terndrup	86059	294	93	100	93	22
Berg L. Pedersen, Terndrup	86058	259	87	104	91	20
Peder G. Thomsen, Gårde	86078	197	86	100	86	19
Gn. Av.			100	100	100	20

Texel

E. Raagaard Nielsen, Sporup	86108	108	114	105	119	24
Lis Glusted, Frederikssund	86083	208	112	107	119	23
Helge Svendsen, Klippinge	86081	26	100	114	114	20
Jens P. Nielsen, Malling	86106	275	110	102	112	22
Mogens Ladefoged, Tistrup	86103	94	106	103	109	20
Poul Andersen, Brønderslev	86098	55	105	102	107	20
Mogens Ladefoged, Tistrup	86102	111	108	97	105	22
Lis Glusted, Frederikssund	86082	217	102	103	105	21
H. Dencker Hansen, Gedved	86090	263	103	101	104	21
Jens P. Nielsen, Malling	86105	278	102	102	104	19
E. Vester Hansen, Vestervig	86088	119	97	107	104	22
H. Dencker Hansen, Gedved	86089	265	101	102	103	19
Jørgen Kaas, Ribe	86101	106	103	99	102	21
Aksel Jensen, Holstebro	86104	53	98	104	102	19
Aksel Jellesen, Hadsund	86093	231	105	96	101	21
Ove Dittmer, Brønderslev	86096	127	105	96	101	20
do	86097	117	104	97	101	20
Helge Svendsen, Klippinge	86080	23	104	97	101	22
Arne Hansen, Harndrup	86111	53	102	99	101	20
Else Jørgensen, Annisse	86084	93	92	108	100	20
Gunhild Dahl, Tarm	86107	30	104	94	98	20
Jørgen Kaas, Ribe	86100	112	103	94	97	21
Arne Hansen, Harndrup	86110	48	97	97	94	21
Frøde Larsen, Øster-Vrå	86099	8	93	98	91	20
E. Vester Hansen, Vestervig	86087	111	98	93	91	19
E. Raagaard Nielsen, Sporup	86109	115	94	96	90	20
Aksel Jellesen, Hadsund	86092	234	92	97	89	21
Else Jørgensen, Annisse	86085	98	86	101	87	19
Niels O. Kristensen, Hobro	86094	96	86	98	84	19
Ole Hald, Stouby	86091	149	85	99	84	20
Ole Meldgaard, Hirtshals	86095	17	88	93	81	19
Gns. Av.			100	100	100	21

Tabel 7.1 Fortsat. Continued.

Table 7.1. Fortsat. Continued.

Ejer	Nr.	Ørem.	Indeks Index			Kårings-
Owner	No.	Earm.	T	U	I	point
<u>Marsk</u>						
Peter Iversen, Nr. Busholm	86120	249	100	112	112	23
Agnes Madsen, Bække	86112	93	113	95	108	20
Knud Wittorff, Fr.-havn	86117	79	103	104	107	22
Agnes Madsen, Bække	86114	101	107	99	106	19
Peder Hollønder, Ulbølle	86116	185	104	97	101	18
do	86115	184	98	98	96	21
Agnes Madsen, Bække	86113	91	104	90	94	21
Knud Wittorff, Fr.-havn	86118	86	89	102	91	19
Peter Iversen, Nr. Busholm	86121	238	83	102	85	19
Gns. Av.			100	100	100	20

Gotlandsk Pelsrace

Inga Bendix Larsen, Fakse	86131	286	106	102	108	21
Finn Thorsø, Pandrup	86125	32	110	96	106	22
O. Glerup Kristensen, Års	86122	471	102	104	106	21
do	86123	467	110	94	104	19
Mailis Jepsen, Slangerup	86133	289	103	101	104	20
Lone Brændstrup, Århus	86134	139	100	104	104	21
Mailis Jepsen, Slangerup	86132	306	101	99	100	21
O. Glerup Kristensen, Års	86124	455	98	101	99	20
Leif Steensen, Årup	86129	4	107	91	98	20
Inga Bendix Larsen, Fakse	86130	279	92	106	98	22
Johs. Mortensen, Farsø	86127	7	91	105	96	22
Leif Steensen, Årup	86128	6	93	102	95	19
Lone Brændstrup, Århus	86135	137	93	100	93	21
Finn Thorsø, Pandrup	86126	37	94	94	88	21
Gns. Av.			100	100	100	21

Af samtlige lam havde 25,6% såvel T-tal som U-tal over gennemsnit. I racerne Oxforddown og Texel var denne gruppe forholdsvis større end i de øvrige racer, idet der her var 32% eller ca. en trediedel af lammene, hvor begge tal var større end 100. Hos Leicester og Shropshire var der henholdsvis 12 og 15% af denne kategori.

Der har af flere ejere af de indsatte lam ofte været efterlyst en beskrivelse af lammenes eksteriør. Det blev derfor besluttet at lade landsforeningen Dansk Faareavl's kåringsudvalg foretage en ungdyrsvurdering af samtlige lam indsat i 1986.

Bedømmelsen er foretaget efter samme skala, som benyttes ved kåringerne, hvor der kan gives fra 17 til 25 points for dyrenes

form, type og størrelse. Det enkelte dyrs kåringsstal er anført i tabel 7.1.

Bedømmelseskaraktererne varierede fra 18 til 24 points, men der var kun henholdsvis 2 og 1 lam, som blev bedømt i disse klasser. I gennemsnit blev der givet 20,5 points og 20 points var det hyppigst tildelte.

Af de 133 lam fik 14 eller 10,5% typebetegnelsen fejlfri, mens 54,1% blev betegnet som værende af god type. 34,6% var af afvigende type og 1 lam blev betegnet som atypisk. Af påtegningerne fremgår det, at hos Shropshire og Oxforddown havde flere af lammene hudfolder på halsen, mens lys mule forekom ret ofte hos Leicester og Texel og hos et enkelt Marsklam. Hos Texel var der også enkelte lam med sorte pletter. Ved bedømmelsen af pelslammene var der kun et enkelt lam med anmærkning.

Ved indførelsen af denne ungdyrsvurdering er lammenes eksteriør bedømt og eventuelle afvigelser i størrelse og type fra pågældende race er anført, således at for det enkelte lam er givet en totalvurdering for såvel produktionsegenskaber som for type.

Kåringsresultatet er dog utilstrækkeligt som avlsværdi-vurdering, og det er T-tal og U-tal fra individprøverne, der sammen med moderfårenes produktionsegenskaber skal tillægges afgørende værdi ved udvælgelse af avlsdyr.

APPENDIKS

Lam nr. Lamb no.	Øre- mrk. Ear- mark	Fader: Navn Ipr./S/K-nr. Sire: Name Perf.no./herdbook no.	Moder: Nr., K-nr./ fødselsår, lammetal Dame: No., herdbook no./ year of birth, no. of lambs	Morfar: Navn Ipr./S/K-nr. Grandfather: Name Perf.no./herdbook no.
---------------------------	------------------------------	--	--	--

Shropshire

86001	37	Basse R90, K. 84284	59, K. 84518, 1-2-2-2	Svip, K. 83613
86002	84	Sambo, S. 172	55, K. 84753, 1-2-3-3	Sigurd, S. 68
86003	78	Sambo, S. 172	54, K. 84752, 1-2-3-2	Sigurd, S. 68
86004	64	S223-83-0136	S221-83-0023, 1-2	Ronnie, S. 144
86005	18	Nalle, I. 8403	S223-83-0092, 1-2-2	Risø, S. 146
86006	193	Nee, S. 160	S210-83-0082, 1-2-2	Sultan, S. 159
86007	202	Nee, S. 160	27, K. 82476, 2-3-2-2-3	Remy, S. 105
86008	209	S217-84-0051	126, K. 79386, 1-2-2-4-2-2-3-3-1-3	Best, S. 59
86009	226	S218-85-0078	13, K. 82054, 1-1-2-2-1-2	Nestor, S. 102
86010	77	Nitro, S. 156	48, K. 84944, 1-2-2-2	Raptus, S. 106
86011	109	S217-84-0061	58, K. 80330, 1-2-2-0-1-2-2	Rank, S. 88
86012	165	Svante, I. 8404	44, f. 840309, 1-2	Samson, S. 169
86013	102	S210-85-0171	46, K. 84811, 1-2-2	Egely Robin, S. 124

Oxforddown

86014	38	0056-84-0022, I. 8423	0040-84-0004, 2	0001-83-0048,
86015	31	Volt, S. 1174	64, K. 81058, 2-3-3-3	Nord-Vest, S. 1078
86016	48	Friis, S. 1184	166, K. 83564, 1-2-2-3-3	Lundh. Ask, S. 1123
86017	46	0022-83-0045	173, K. 83569, 1-1-3-2	Lundh. Ask, S. 1123
86018	112	0022-84-0073	62, K. 81168, 2-1-1-3-3-2	Genner Rex, S. 1099
86019	113	0022-84-0073	1, K. 82264, 2-2-2-2-2	Nord-Vest, S. 1078
86020	344	0033-83-0017	150, K. 83074, 1-3-3-3	Lundh. Ask, S. 1123

86021	339	0033-83-0017		0020-83-0213, 3-3	Lundh. Bern, S. 1155
86022	296	Solist,	S. 1131	72, K. 82019, 2-2-3-3-2	Trio, S. 1114
86023	307	Ingo,	S. 1202	0004-83-0188, 2-2	Trier, S. 1147
86024	66	Nr. 39,	I. 85015	7, f. 830321, 1-2	Boxer, f. 1982
86025	61	Nr. 39,	I. 85015	32, f. 840227, 1-2	Boxer, f. 1982
86026	1	0001-85-0119		7, K. 84741, -2-2	0006-80-0079
86027	111	Mascot,	S. 1160	-, K. 85017, 2-2-2	Ringo, S. 1103
86028	10	0003-84-0061		0003-84-0067, 1-2	Volmer, K. 83364
86029	1	0001-83-0033		12, K. 82062,	0001-79-0268, I. 7922
86030	188	0083-84-0102		0083-84-0108, 1-2	Kabusse, S. 1091
86031	190	0083-84-0102		0083-84-0115, 2-2	Kabusse, S. 1091
86032	63	Primos,	K. 84531	26, K. 84530, 3-2-2	Genner Rex, S. 1099
86033	59	Buller,	K. 84174	0107-84-0004, 2	Primos, K. 84531
86034	84	Ras,	S. 1178	22, K. 83179, 1-2-2	Bismark, S. 1116
86035	10	0007-85-0171,	I. 85007	276, f. 840302, 1-2	Lundh. Bern, S. 1155
86036	53	Volt,	S. 1174	1, f. 840305, 2-2	Lundh. Ask, S. 1123
86037	141	0022-83-0046		327, K. 83210, 3-2-2-3	Kaj 9, S. 1112
86038	146	0001-85-0101		17, K. 84173, 2-3-2	Genner Rex, S. 1099
86039	54	0035-85-0049		112, f. 820215, -4-2	Solist, S. 1133
86040	71	0033-83-0017		34, K. 83778, 2-2-2-2-2-2	Dacke, S. 1070
86041	80	Høll		69, K. 84797, 1-2-1-2	Kj. Kasper, S. 1117
86042	119	0004-83-0158		40, K. 84334, 2-2-2	Ringo, S. 1136
86043	91	Ringo,	S. 1136	0021-82-0002, 2-1-3-3	Leopold, S. 1137
86044	76	0069-83-0017		0016-83-0030, 2-4	Østjyden, S. 1107
86045	127	0004-83-0164		0008-85-0086, 2	Nicolaj, S. 1161
86046	111	0004-83-0164		0008-83-0036, 1-2-2	Nicolaj, S. 1161

86047	59	Jens 19	74, f. 830413,-2-2	Sønderjyde, K. 82041
86048	56	Jens 19	62, f. 830318,-2-2	Kabusse, S. 1091
86049	11	0022-83-0046	0007-84-0154, 2	Skud, K. 82069
86050	74	0001-85-0119	21, K. 81072, 3-5-3-2-3	Wolle, S. 1102
86051	31	0027-83-0109	0024-82-0009, 2-2-2	Genner Rex, S. 1099
86052	195	0022-83-0046	0007-83-0114, 1-2	Skud, K. 82069
86053	203	0022-83-0046	69, K. 84707, 2	Genner Rex, S. 1099
86054	199	0022-83-0046	0007-83-0108, 1-2	Skud, K. 82069

Leicester

86055	66	Jochum, S. 352	18, K. 83635, 2-2-2-2	Perfekt, S. 308
86056	54	L403-84-0116	L439-83-0051, 1-2-2	Jochum, S. 352
86057	262	Holger, I. 8473	48, K. 83513, 3-2-3-3	Svend, S. 335
86058	259	Holger, I. 8473	L441-83-148, 2-2	Svend, S. 335
86059	294	Bast	154, K. 84893, 2-2-2	Aspirant, S. 297
86060	290	Bast	63, K. 82034, 1-2-2-2	Høj, S. 301
86061	49	Grand, S. 375	27, K. 84595, 3-2-2-2	Chris, S. 330
86062	54	Grand, S. 375	L457-83-0068, 1-2	Thor, S. 370
86063	361	Gyro, S. 367	L401-82-0175, 2-1-3	Niel, S. 331
86064	369	Freddy, S. 342	L401-82-0163, 1-1-1-3	Niel, S. 331
86065	145	Thor, S. 372	L430-83-0017, 1-2-3	Samson, S. 356
86066	141	Samson, S. 356	2, K. 83058 2-2-2	Thoms, S. 285
86067	42	Jokum, I. 8138	L440-83-0006, 2-2	Markus, I. 8164
86068	39	Preno, I. 8468	83, K. 83755, 2-3-3-2-3	Perfekt, S. 308
86069	265	Lurifax 24	85, K. 82343, 1-1-2-2-2-2	Nr. 2, K. 79312
86070	262	Lurifax 24	22, K. 84157, 1-2-2	Rimus 107, S. 306

86071	76	L402-84-0099		L427-83-0027,	1-1-2	Jokum,	S. 353
86072	64	L431-84-0031		L424-83-0006,	2-2	Lukas,	S. 349
86073	53	L431-84-0031		L424-84-0014,	2	Lukas,	S. 349
86074	161	Granly Ideal,	K. 83663	89, K. 40283,	2-2	Lukas,	S. 349
86075	158	Granly Ideal,	K. 83663	59, K. 84128,	3-3-3	Lukas,	S. 349
86076	157	Balder,	S. 360	L416-83-0052,	1-1-2	L416-81-0001	
86077	169	Balder,	S. 360	6, K. 82713,	2-2-2	Loke,	S. 321
86078	197	L420-83-0040		12, K. 80086,	2-2-2-2-1-2-2-2	Holm,	S. 285
86079	207	L403-83-0085		9, K. 83759,	1-2-2-2	Perfekt,	S. 308

Texel

86080	23	T646-84-0034		T600-83-0190,	1-2	T619-82-0071	
86081	26	T612-84-0076,	I. 8460	114, K. 82379,	1-1-2-2-2-2	Friis,	K. 80352
86082	217	Rasmus		T604-84-0039,	1-2	Kalle,	S. 398
86083	208	Kalle,	S. 398	109, f. 840307,2		Rufus,	S. 397
86084	93	Petrus		T637-83-0017,	-2	Duke,	I. 8240
86085	98	T637-84-0030		88, K. 84347,	2	Tamas,	S. 374
86086	127	Asmus,	S. 332	26, K. 83413,	1-2-2-2-2	Dævl,	S. 353
86087	111	Vestbjerg,	S. 400	T602-81-0214,	2-2-1-2	Mini Chris,	S. 345
86088	119	T627-85-0043		T602-84-0080,	2	Vestbjerg,	S. 400
86089	265	Per,	S. 390	78, K. 83029,	1-1-2-2-2	Obelix,	S. 337
86090	263	Per,	S. 390	T614-84-0145,	2-2	As,	S. 358
86091	149	T614-84-0155		T601-83-0045,	2-2	Asmus,	S. 332
86092	234	Don,	S. 356	118, K. 84887,	1-2-2-2	Gorm,	S. 360
86093	231	Don,	S. 356	T620-83-0156,	1-2-2	Matador 88,	f. 830828
86094	96	Pondus,	S. 399	8, K. 84927,	1-2-2	Peter,	K. 82236

86095	17	T620-84-0175		T691-83-0002,	1-2-2	Nr. 30,	f. 820319
86096	127	T687-85-0041		T611-81-0004,	1-2-1-2	Dukat,	S. 363
86097	117	T687-85-0041		T611-83-0048,	1-1-2	Dævl,	S. 353
86098	55	T715-83-0014		T620-84-0194,	2-2	T616-83-0042	
86099	8	T645-84-0038		T611-84-0072,	1-2	T665-82-0160	
86100	112	T613-84-0053,	I. 8454	19, K. 84292,	2-2-3	Nr. 22,	K. 83151
86101	106	T613-84-0053,	I. 8454	16, K. 84288,	1-2-2	Nr. 28,	f. 810220
86102	111	Sdb. Kasper,	S. 366	T633-83-0002,	2-2	Vest,	K. 83487
86103	94	Sdb. Kasper,	S. 366	T665-83-0171,	1-2-2	Stauning,	K. 83623
86104	53	T619-83-0084		T669-82-0012,	2-2-1-1	Frede,	f. 810323
86105	278	T614-84-0138		128, K. 83205,	2-2-2-2	Lau,	S. 334
86106	275	T614-84-0138		115, K. 83203,	2-2-2-2	Lau,	S. 334
86107	30	Hannibal,	f. 830327	10, f. 840221,	2-2	Samson,	S. 384
86108	108	Nr. 1,	I. 85093	T631-82-0009,	1-1-2-2	Slam,	f. 810325
86109	115	Nr. 36,	f. 840318	142, K. 82736,	1-2-2-2-1-2	Ulrik,	S. 286
86110	48	Stauning,	S. 379	T603-84-0138,	1-2	Barni 26,	S. 377
86111	53	Stauning,	S. 379	T601-83-0040,	1-2	Asmus,	S. 332

Marsk

86112	93	M810-85-0065		M815-84-0032,	2	Pascha,	S. 41
86113	91	M810-85-0065		M810-83-0024,	1-2	Fulton,	S. 38
86114	101	M800-83-0054		M810-83-0031,	2-2	Fulton,	S. 38
86115	184	Vikar,	f. 840320	29, K. 83402,	2	Søren,	S. 27
86116	185	Vikar,	f. 840320	29, K. 83402,	2	Søren,	S. 27
86117	79	M815-84-0028		M800-80-0046,	2-1-2-2-3	M800-79-0009	
86118	86	M815-84-0028		M817-84-0026,	2-2	Cæsar,	S. 39

86119	89	M815-84-0028	M800-82-0038,	1-2-3	Busholm 25, S. 34
86120	249	M819-84-0225	M800-83-0048,	1-2	Frejlev KadetS. 25
86121	238	M800-84-0117	16, K. 83229,	2-3-4-2	Monska 32, S. 31

Gotlandsk Pels

86122	471	Nr. 202,	f. 840403	17, K. 83792,	1-2-3-2-2	Janek,	S. 3
86123	467	Nr. 224,	f. 840414	26, K. 83803,	2-2-3-3-2	Janek,	S. 3
86124	455	Nr. 358,	f. 850424	P950-83-132,	1-2-2	Nr. 70,	f. 820425
86125	32	Kn. Alexander, S. 5		9186, K. 82274,	2-2-3-3-3-2-2	Gødeby Worm	
86126	37	Andreas 271		P969-83-0483,	1-1-2	Kn. AlexanderS. 5	
86127	7	P950-85-0414		P924-84-0001,	2-2	Sambo,	f. 820420
86128	6	Struensee,	f. 850401	57, f. 840328,	2	Molkte 3,	f. 810428
86129	4	Struensee,	f. 850401	136, f. 840409,	1-2	P956-82-0032	
86130	279	P893-84-0032,		P956-84-0117,	2-2	P956-82-0031	
86131	86	Bjäraryds Tor,	f. 830325	81, K. 80302,	2-2-2-2-2-2-2-2-2	Macbeth,	f. 740417
86132	306	P969-83-0002		34, K. 84394,	1-1-2-2	Ull 1,	f. 780478
86133	289	P969-83-0002		43, K. 84391,	1-1-2-2	Ull 1,	f. 780478
86134	139	Johannes,	K. 84477	65, f. 830410,	1-2-2	Odin	
86135	137	Johannes,	K. 84477	48, f. 850417,	1-2	Carl-Oskar	